

---

75. rocznica śmierci marszałka Józefa Piłsudskiego

12 maja 2010 r. w Warszawie odbyły się centralne obchody 75. rocznicy śmierci Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, w ramach których złożono kwiaty przy Pomniku Marszałka oraz na płycie Grobu Nieznanego Żołnierza, znajdujących się na Placu Józefa Piłsudskiego w Warszawie. W warszawskiej Archikatedrze św. Jana została odprawiona msza w intencji Marszałka.

W uroczystościach wzięli udział córka i wnuk Marszałka oraz przedstawiciele najwyższych władz państwowych, wojskowych i samorządowych, a także organizacje kombatanckich strzeleckich i harcerskich. Przybyły także poczty sztandarowe szkół noszących imię Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz poczty kombatanckie. Resort Obrony Narodowej reprezentowali: Minister Obrony Narodowej – Pan Bogdan Klich i Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego – Pan gen. broni Mieczysław Cieniuch. Oprawę ceremonialną uroczystości zapewniła wojskowa asysta honorowa z Dowództwa Garnizonu Warszawa.

Przy Belwederze została odsłonięta wystawa plenerowa przygotowana przez Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku. Warszawskie obchody rocznicy śmierci Marszałka zakończył wieczorny koncert w Filharmonii Narodowej, podczas którego wystąpiła Polska Orkiestra Sinfonia Iuventus.

Marszałek Józef Piłsudski zmarł 12 maja 1935 r. wieczorem w warszawskim Belwederze. Był politykiem, dowódcą wojskowym, twórcą tzw. rządów sanacyjnych w II Rzeczypospolitej wprowadzonych w 1926 po zamachu stanu. Z jego osobą związanych jest wiele przełomowych wydarzeń w historii Polski.

W latach 1914 - 1916 dowodził Pierwszą Brygadą Legionów Polskich. W czasie I wojny światowej był komendantem Legionów, a jego powrót do ojczyzny 10 listopada 1918 roku stał się sygnałem do ogłoszenia niepodległości Polski. Jako Naczelnny Wódz Wojska Polskiego Józef Piłsudski zorganizował w 1919 roku zbrojny opór przeciwko najazdowi bolszewickiemu. Dowodził w rozstrzygającej o losach wojny i o niepodległości Polski zwycięskiej Bitwie Warszawskiej w sierpniu 1920 roku. W 1923 roku po zamordowaniu prezydenta Gabriela Narutowicza Piłsudski wycofał się z czynnego życia politycznego i przeniósł do Sulejówka pod Warszawą, gdzie oddał się pracy literackiej.

Pogarszająca się sytuacja polityczna kraju i niepokoje społeczne sprawiły, że Piłsudski zdecydował się wrócić do czynnej polityki. 12 maja 1926 roku na czele wiernych sobie oddziałów Piłsudski wkroczył do Warszawy i zmusił do ustąpienia zarówno rząd, jak i gabinet prezydenta Stanisława Wojciechowskiego. Przewrót majowy rozpoczął w historii Polski okres zwany "sanacją". Piłsudski świadomy ograniczonych kompetencji prezydenta zrezygnował z tej funkcji i objął tekę ministra spraw wojskowych, przewodniczącego Rady Wojennej i Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych. Dwukrotnie pełnił też urząd premiera.

12 maja 1935 roku Piłsudski zmarł na raka wątroby. Jego śmierć dla wszystkich była zaskoczeniem. Pogrzeb Marszałka stał się manifestacją narodową. Ciało zostało pochowane w krypcie św. Leonarda Katedry na Wawelu. W 1937 r. na polecenie metropolity krakowskiego arcybiskupa Adama Sapiehy trumna ze szczątkami marszałka Józefa Piłsudskiego została przeniesiona do krypty pod wieżą Srebrnych Dzwonów.

Chorobę Piłsudskiego ukrywano przed społeczeństwem. Jego śmierć była dla Polaków zaskoczeniem, tak jak w przypadku Lecha Kaczyńskiego. Był on człowiekiem, któremu Polska zawdzięcza niepodległość, suwerenność, granice i swoją moc.